

PRZEWODNICZĄCY
Krajowej Rady Radiofonii
i Telewizji

Maciej Świrski

DMP. 071.21.7.2023

Warszawa, 18 września 2023 r.

Pan

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Profesorze,

Podzielim Pana troskę o zapewnienie osobom z dysfunkcją wzroku i słuchu dostępu do oferty programowej publicznych mediów radiofonii i telewizji, dotyczącej zbliżających się wyborów do Sejmu i Senatu RP, w tym w szczególności do nieodpłatnych audycji komitetów wyborczych oraz debat. Jednak z przykrością muszę stwierdzić, że KRRiT, w obecnym stanie prawnym, nie może wyjść naprzeciw postulatowi zgłaszanemu przez Pana Rzecznika, bowiem przepis art. 117 § 6 Kodeksu Wyborczego (KW) nie upoważnił KRRiT do uregulowania w rozporządzeniu kwestii dotyczących dostępności audycji wyborczych dla osób niepełnosprawnych. W związku z tym umieszczenie w rozporządzeniu przepisów regulujących tę tematykę wykraczałoby poza ustawową delegację. W tym miejscu chcę podkreślić, że gdyby wolą ustawodawcy było upoważnienie KRRiT do określenia w drodze rozporządzenia wydanego na podstawie art. 117 § 6 KW kwestii dostępności audycji wyborczych dla osób niepełnosprawnych, to zapewne wyraziłby tę wolę w przepisie upoważniającym do wydania rozporządzenia, tym bardziej, że w KW funkcjonują przepisy dotyczące uprawnień osób niepełnosprawnych.

Odnosząc się do kwestii uregulowania w rozporządzeniu KRRiT dostępności audycji wyborczych dla osób niepełnosprawnych chcę podkreślić, że zgodnie z art. 117 § 6 KW, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, po zasięgnięciu opinii Państwowej Komisji Wyborczej oraz właściwych zarządów publicznych nadawców radiowych i telewizyjnych oraz właściwych rad programowych, została zobowiązana do określenia, w drodze rozporządzenia:

- 1) czasu przeznaczonego na rozpowszechnianie nieodpłatnie audycji wyborczych w każdym z programów ogólnokrajowych i programów regionalnych;
- 2) ramowego podziału czasu rozpowszechniania nieodpłatnie audycji wyborczych w okresie od 15 dnia przed dniem głosowania do dnia zakończenia kampanii wyborczej;

- 3) trybu postępowania w sprawach podziału czasu rozpowszechniania nieodpłatnie audycji wyborczych;
- 4) zakresu rejestracji oraz sposobu przygotowania i emisji audycji wyborczych, uwzględniając typ i rodzaj nośnika zapisu audycji wyborczej;
- 5) sposobu rozpowszechniania informacji o terminach emisji audycji wyborczych

- mając na względzie rodzaj przeprowadzanych wyborów oraz konieczność zapewnienia najwyższego standardu technicznego emitowanych audycji wyborczych, a także powszechnej dostępności audycji wyborczych i informacji o terminach ich emisji.

Powyższe uwagi dotyczące braku delegacji ustawowej do uregulowania kwestii dostępności audycji wyborczych dla osób niepełnosprawnych, należy odnieść również do przepisu art. 120 § 2 KW, zgodnie z którym KRRiT ma obowiązek określić w drodze rozporządzenia, po zasięgnięciu opinii Zarządu Telewizji Polskiej, szczegółowe zasady i tryb przeprowadzenia debat przez TVP S.A. pomiędzy przedstawicielami komitetów wyborczych w wyborach do Sejmu lub w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej, które zarejestrowały swoje listy kandydatów we wszystkich okręgach wyborczych, a w przypadku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej - pomiędzy kandydatami.

KRRiT wykonała powyżej sformułowane zobowiązania i wydała stosowne rozporządzenia, funkcjonujące od dawna w przestrzeni prawnej.

Odnosząc się do postulatów Pana Rzecznika w sprawie konieczności zapewnienia jakości udogodnień dla osób niepełnosprawnych, uprzejmie informuję, że pomimo iż KRRiT nie ma ustawowego obowiązku nadzoru nad kwestią jakości udogodnień, to jednak wsłuchując się w apele środowisk osób z dysfunkcjami wzroku i słuchu, a także apele Rzeczników Praw Obywatelskich poprzednich kadencji, wydała trzy stanowiska z rekomendacjami dotyczącymi jakości i sposobu realizacji następujących udogodnień: audiodeskrypcji, napisów dla niesłyszących oraz tłumaczenia na język migowy (Stanowiska KRRiT z dnia: 7 lipca 2015 r., 26 stycznia 2016 r. oraz 30 marca 2021 r.). Stanowiska te zostały ustalone w drodze konsensusu, tj. po wcześniej przeprowadzonych konsultacjach ze wszystkimi zainteresowanymi stronami: administracją publiczną, RPO, środowiskami osób z ww. niepełnosprawnościami, twórcami ww. udogodnień i naukowcami zajmującymi się tą problematyką oraz z nadawcami.

Zdaję sobie sprawę, że Stanowiska KRRiT są jedynie aktem dobrej woli i dowodem jej zaangażowania w tak ważną społecznie problematykę. Podzielałam opinię Pana Rzecznika, że konieczne są uregulowania prawne w powyższych sprawach. Jednak – co podkreślam – KRRiT nie została wyposażona w inicjatywę ustawodawczą i w związku z tym może jedynie używać tzw. narzędzi miękkich, jak np. ogłaszanie swoich stanowisk w różnych sprawach.

Niezależnie od wyżej opisanej sytuacji prawnej w jakiej obecnie funkcjonuje KRRiT ws. udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami stosowanych w audycjach wyborczych komitetów i debatach, uprzejmie informuję Pana Rzecznika, iż rozumiejąc wagę problemu oraz oczekiwania ww. grupy odbiorców, Krajowa Rada wystosuje apel do nadawców publicznych – podobnie jak robiła to KRRiT przy poprzednich kampaniach wyborczych – by wsparli oni osoby z dysfunkcją wzroku i słuchu, umożliwiając im zdobycie informacji o kandydatach startujących w tegorocznych wyborach oraz przedstawianych przez nich programach.

Z poważaniem,

Maciej Świrski

/dokument podpisany elektronicznie/